

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY
PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Telefon:

E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **Panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos Rendőrkapitányság által vele szemben fogatosított rendőri intézkedéssel összefüggésben elektronikus úton (e-mailben), valamint ugyanezen a napon postai úton terjesztette elő beadványát a Panasztestületnél. A panaszbeadványt a Panasztestület felhívására elektronikus úton kiegészítette.

A Panaszos előadta, hogy a fesztiválon tartózkodott. A délutáni órákban a sátra előtt ült és a baráti társaságával beszélgetett. A környezetében voltak az ismerősei és általa nem ismert személyek is. Mindenki sátorban lakott. A helyszínen rendőrök jelentek meg és felszólították őket, hogy a területet nem hagyhatják el. Mindenkit igazoltattak, átkutatták a ruházatukat, illetve a sátrakban házkutatást tartottak. Az intézkedéssel körülbelül * ember volt érintett, amely délután kb. * óra és este * óra között tartott. Ez idő alatt nem hagyhatták el a helyszínt.

A házkutatást elrendelő határozat értelmében a házkutatást halaszthatatlan nyomozati cselekményként fogatosították a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény alapján a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 178. §-a szerinti „kábitószerral való visszaélés” miatti nyomozás keretében. A halaszthatatlanságot megalapozó körülmény a határozat szerint az volt, hogy a „késelem a bűnjelek megsemmisülésével járna”. Megítélése szerint összességében egy „razziát” tartott a rendőrség a fesztiválon, amely során „rajtaütésszerűen” átvizsgált pár tucat fiatal és ez idő alatt őket a személyi szabadságukban korlátozta.

A Panaszos véleménye szerint az Rtv. a ruházat átvizsgálására – a törvény által meghatározott célok érdekében – lehetőséget ad a rendőr számára, de ez a jogosultság nem terjed ki arra, hogy egy szórakozóhely közönségét, vagy annak egy részét „rátekintéssel végrehajtott szelekció” alapján hosszú órákig korlátozva őket „személyi szabadságukban fenntartsák”. Az intézkedés ilyen módon – megalapozott gyanú nélkül, találmra történő fogatosítása és feltűnően hosszú időtartama – aránytalan az elérni kívánt bűnüldözési céllal. A tömegesen igazoltatott, „vegzált”, eljárási jogokat érintően tájékozatlan, előállított személyekkel szemben – az önvádra kötelezés tilalma ellenére – a terhelő adatok beszerzése érdekében, feltehetően olyan módszereket alkalmaztak, amelyek alkalmasak voltak a megfélemlítésre, de nem volt biztosított sem a védelemhez való jog, sem a panaszjog.

A panaszbeadvány kiegészítésében előadta, hogy az előállítás időtartama alatt „korlátozottan” engedték WC-re, „minden alkalommal legalább egy órát kellett” várnia, illetve volt két olyan alkalom, amikor „nem sikerült női tisztet keríteni és férfi jelenlétében kellett” a WC-re mennie.

A ruházatátvizsgálással kapcsolatban előadta, hogy le kellett vennie a pólóját, a melltartóját; a szoknyáját és az alsóneműjét „térdig” le kellett húznia a sátorban, illetve a haját is „áttúrták, hátha van ott valami”.

Előadta továbbá, hogy „annak ellenére nem mehetett” WC-re, hogy többször jelezte a rendőröknek, hogy „gyakrabban kell” mennie WC-re, „mint az átlagnak, mert korábban vesebeteg” volt.

A Panaszos a fentiekre tekintettel kérte, hogy a panaszait a Panasztestület vizsgálja ki.

A Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – *beadványa szerint* – az alábbiakat sérelmezte:

1. házkutatás tényét és módját, a védelemhez való joga biztosításának hiányát,
2. az igazoltatás és az előállítás jogalapját, valamint a ruházatátvizsgálás tényét és módját,
3. az előállítás időtartamát,
4. a fogvatartásának körülményeit, a mellékhelyiség használatának nem megfelelő biztosítását,
5. a panaszjogról szóló tájékoztatás hiányát.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a VI. cikkében meghatározott személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, illetve az Alaptörvény III. cikke szerinti megalázó elbánás alkotmányos tilalmát.

A Panasztestület vizsgálata során megállapította, hogy az igazoltatásra kellő jogalap birtokában került sor, ezért nem sérült a Panaszos személyes adatok védelméhez való joga. A fokozott ellenőrzés a ruházatátvizsgáláshoz is kellő jogalapul szolgált, ezért nem sérült a Panaszos emberi méltósághoz való joga, azonban a foganatosítás módjával (meztelenre vetkőztetéssel) sérült a Panaszos emberi méltósághoz való joga, és az a megalázó elbánás tilalmába ütközött.

A Panasztestület álláspontja szerint a Panaszos előállítására kellő jogalap birtokában került sor, ugyanakkor az előállítás időtartama nem felelt meg az arányosság követelményének, ami miatt sérült a Panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga.

A higiéniai szükségletek kielégítésének nem, illetve nem megfelelő biztosításával a rendőrség súlyosan sértette a Panaszos emberi méltósághoz való jogát, illetve az úgyszintén a megalázó elbánás tilalmába ütközött.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- panaszbeadvány és annak kiegészítései,
- RFK vezetőjének összefoglaló jelentése és annak mellékletei:
- RFK vezetőjének határozata a RFK illetékességi területére kiterjedő fokozott ellenőrzés elrendeléséről,
- Osztály vezetőjének jelentése,
- Alosztály vezetőjének összefoglaló jelentése,
- határozat a házkutatás elleni panasz elbírálásáról,
- jelentés,
- jelentés elfogás végrehajtásáról Panaszos vonatkozásában és mellékletei (nyilatkozat, parancsnoki vélemény és kivizsgálás),
- igazolások a rendőrségi előállítás időtartamáról,
- jelentés előállítás végrehajtásáról és mellékletei (parancsnoki vélemény és kivizsgálás, nyilatkozat),
- jegyzőkönyv házkutatásról, lefoglalásról és hiteles másolata Panaszos vonatkozásában,
- jegyzőkönyv mintavételről,
- jegyzőkönyv gyanúsított kihallgatásáról Panaszos vonatkozásában,
- adására kötelezett terhelt személyazonosító adatai Panaszos vonatkozásában,
- határozat szakértő kirendeléséről Panaszos vonatkozásában,
- határozat házkutatás elrendeléséről Panaszos vonatkozásában,
- megkeresés házkutatás végrehajtására Panaszos vonatkozásában,
- rendőrkapitányság vezetőjének jelentése és melléklete:
- Rendőrkapitányság, M. Sz. r. főtörzsőrmester jelentése,
- Rendőr-főkapitányság vezetőjének szakmai állásfoglalása és mellékletei:
- Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése és mellékletei:
- rendőri jelentés,
- rendőrfőkapitány-helyettes tájékoztatása.

III.

A tényállás minden részletre kiterjedő tisztázása érdekében lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a Panaszos által előterjesztett panaszban és kiegészítéseiben megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, nyilatkozatot, illetőleg egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint, a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem

meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre¹ is.

IV.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei, amelyek a II. részben említett bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

A Rendőr-főkapitányság vezetője határozatában az MRFK illetékességi területére kiterjedő, az Rtv. 30. §-a szerinti fokozott ellenőrzés elrendeléséről döntött * közötti időszakra vonatkozóan. A fokozott ellenőrzés elrendelésére – többek között – a fesztivál területén a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények megelőzése és visszaszorítása érdekében volt szükség, mivel az elmúlt években a fesztiválon a fesztivál résztvevőivel szemben kiemelkedően sok alkalommal intézkedett a rendőrség kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények miatt.

A rendőri intézkedésre *-n, * óra * perckor került sor, az erdős részen található sátorcsoportot szolgáló kutya alkalmazásával ellenőrzés alá vonták, mivel adatok merültek fel arra, hogy a fenti területen kábítószerrel kapcsolatos anyagokkal követnek el bűncselekményeket azáltal, hogy ezen anyagokat fogyasztják, birtokolják, értékesítik.

Az intézkedés előtt részletesen tájékoztatták a Panaszost, hogy bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt kerül sor a sátrak átkutatására és a ruházat átvizsgálására. Azt is közölték vele, hogy gyanú merült fel arra vonatkozóan, hogy a társaság tagjai kábítószerrel birtokolnak és abból fogyasztottak.

A házkutatás helyszínén az elfogás végrehajtásáról készült jelentés szerint az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Panaszost elfogták, * óra * perctől korlátozták személyi szabadságában, amely * óra * perckor megszűnt és mintavételre történő előállítás céljából átadásra került a rendőri szervezeti elem részére, akik az elkészített előállítás végrehajtásáról szóló jelentés alapján Iskolába állították elő, majd * óra * perckor átadták a rendőri szervezeti elem munkatársa részére.

A RFK Vezetőjének szakmai állásfoglalása szerint az iskolában ekkor nagy számban tartózkodtak bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyek, akik mintavétele és gyanúsított kihallgatása párhuzamosan folyt, mivel a rendőri jelenlét folyamatosága biztosított volt.

A rendelkezésre álló iratok szerint ezen időpontban ugyanezen a helyszínen a Panaszoson kívül még további * fő előállított tartózkodott, akik részére a büntetőeljárás szabályai szerint tolmácsok kirendeléséről is gondoskodni kellett. Ezen személyekkel kapcsolatos dokumentáció, mintavétel és egyéb büntetőeljárás tevékenységek és cselekmények párhuzamosan folytak.

---

¹ Pl.: 1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.

A Panaszos vizelet-mintavételére a mintavételi jegyzőkönyv szerint * óra * perckor került sor.

A Panaszos gyanúsított kihallgatására a jegyzőkönyv alapján *-n, * óra * perc és * óra * perc közötti időben került sor, majd a kihallgatást követően a bűnügyi nyilvántartásba vétel céljából a hatályos jogszabályok szerint ujj- és tenyérynymat vételre, fényképfelvételek készítésére és DNS mintavételre került sor.

A panasztétel lehetőségéről, a jogorvoslati jogairól szóló tájékoztatás írásban, a jelentés elfogás végrehajtásáról elnevezésű irat 2. oldalán, valamint az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés alapján megtörtént. Az említett iratokat a Panaszos aláírásával hitelesítette.

A Panaszos a „betegségben nem szenvedek”, illetve az „élelmezést nem kértem” nyilatkozatot tette a személyi szabadságot korlátozó jelentések „nyilatkozat” rovatában.

A Panaszos részére igazolás került kiállításra, amely alapján a Panaszos *-n, * óra * perctől *-n, * óra * perc közötti időben a rendőri szervezeti elem felügyelete alatt tartózkodott.

V.

A rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálásakor vizsgálat tárgyává tettem, hogy mely panaszosi sérelemre kiterjed ki a hatásköröm.

1. A házkutatás ténye és módja, valamint a védelemhez való joga biztosításának hiánya.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint: *„Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntefelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 195. § (1) bekezdés szerint:

„195. § (1) Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz – ha e törvény kivételt nem tesz –, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

A Be. 196. § (1) bekezdés szerint:

„(1) Akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.”

A belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 140. és 141. §-ai szerint:

„140. § A panaszt írásban vagy szóban lehet előterjeszteni. A szóban előterjesztett panaszt jegyzőkönyvbe kell foglalni.

141. § A nyomozás során a panaszt a határozatot hozó, az intézkedést foganatosító, illetőleg az intézkedést elmulasztó nyomozó szervnél célszerű előterjeszteni.”

Panaszos sérelmezte, hogy házkutatást foganatosítottak vele szemben, illetve nem volt biztosított a védelemhez való joga sem.

A Panasztestület hatáskörének hiányát állapította meg a fenti kérdésekben, mivel olyan kérdések vizsgálatára, amely a rendőrség azon intézkedésével vagy mulasztásával kapcsolatosak, melyet egy büntetőeljárás során nyomozóhatóságként eljárva végez az ügyész rendelkezik hatáskörrel.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítottam, hogy a házkutatásról és lefoglalásról szóló jegyzőkönyvben rögzített, Panaszos által aláírt nyilatkozata alapján a „kényszerintézkedés rendje és módja ellen” panasszal nem élt.

Megállapítottam továbbá, hogy a Panaszos által a házkutatás ténye és módja ellen benyújtott panaszát az Ügyészség határozatában elbírálta, amelyben elutasította azt.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A büntetőeljárás megindulását követő eljárási cselekményekkel összefüggő panaszok elbírálására a törvényességi felügyeletet gyakorló ügyészség rendelkezik hatáskörrel, a jelen eljárás keretei között ezek alapján nincs törvényes lehetőség, ezért e panaszpontok vizsgálatát mellőztem.

A büntetőeljárás részét képező eljárási cselekmények (pl.: rabosítás, gyanúsítás, házkutatás, lefoglalás, stb.) jogszerű végrehajtásának elbírálására közigazgatási eljárás keretei között nincs törvényes lehetőség. A büntetőeljárás részét képező eljárási cselekményekkel szemben a Be. által meghatározott jogorvoslati fórumrendszer keretein belül és módon lehet panasszal élni.

A Panaszos által előterjesztett házkutatás elleni és a védelemhez való jog biztosításának hiánya miatti panasz – a hivatkozott törvényi rendelkezésekre tekintettel – hatáskör hiányában nem bírálható el, ezért a jelen határozatban foglalt döntés arra nem terjed ki.

VI.

A panaszok vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

2. Az igazoltatás és az előállítás jogalapja, valamint a ruházat átvizsgálás ténye és módja

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 30. § (1)-(3) bekezdései szerint:

„(1) A rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 26. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják.

(2) Fokozott ellenőrzés végrehajtását

a) az ország egész területén vagy több megye illetékességi területén az országos rendőrfőkapitány, a bűnügyi főigazgató, a rendészeti főigazgató,

b) illetékességi területén a rendőrfőkapitány, a bűnügyi vagy a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes, a rendőrkapitány vagy az ügyeletvezető, a határrendészeti kirendeltség vezetője, továbbá

c) a hatáskörük szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Készenléti Rendőrség parancsnoka vagy a Terrorelhárítási Központ főigazgatója rendelheti el.”

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

„(1) A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt,

a) akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek;”

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint:

„(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;”

A büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 178. § (6) bekezdés szerint:

„(6) Aki kábítószer fogyaszt, illetve csekély mennyiségű kábítószer fogyasztás céljából megszerez vagy tart, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.” [Kábítószer birtoklása]

A Panaszos sérelmezte az igazoltatás és az előállítás jogalapját, valamint a ruházatátvizsgálás tényét és módját.

A határozat II. pontjában felsorolt rendelkezésre álló bizonyítékokból – kiemelten a Rendőr-főkapitányság vezetőjének határozata alapján – megállapítottam, hogy a RFK illetékességi területére kiterjedő, az Rtv. 30. §-a szerinti fokozott ellenőrzést rendelt el *-n * óra * perctől a szükséges ideig, de legkésőbb *-n, * óra * percig terjedő időszakra vonatkozóan.

A fokozott ellenőrzés elrendelésére – többek között – a fesztivál területén a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények megelőzése és visszaszorítása érdekében volt szükség, mivel az elmúlt években a fesztiválon a fesztivál résztvevőivel szemben kiemelkedő mennyiségben intézkedett a rendőrség kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények miatt.

A jogszerűen elrendelt fokozott intézkedés keretén belül került sor az összehangolt rendőri intézkedésekre *-n, * óra * perctől az erdős részen található sátorcsoportnál. Az ott tartózkodó személyeket igazoltatták, amelynek során ellenőrzés alá vonták őket, mivel adatok merültek fel arra, hogy a fenti területen kábítószer gyanús anyagokkal követnek el bűncselekményeket azáltal, hogy ezen anyagokat fogyasztják, birtokolják, értékesítik.

Az intézkedés előtt a rendőrök részletesen tájékoztatták a Panaszost, hogy bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt kerül sor az igazoltatására, a ruházatátvizsgálására, valamint a Be. szabályai szerint a sátrak átkutatására. A jelentés alapján azt is közölték vele, hogy gyanú merült fel arra vonatkozóan, hogy a társaság tagjai kábítószer birtokolnak és abból fogyasztottak.

A Panaszos esetében a házkutatás végrehajtása * óra * perckor kezdődött, melynek során kábítószer gyanús anyag került feltalálásra. A házkutatás * óra * perckor fejeződött be a bizonyítékként megjelölt házkutatásról, lefoglalásról szóló jegyzőkönyv alapján.

A fentiek alapján a Panaszos bűncselekmény elkövetésével vált gyanúsíthatóvá, ezért a helyszínen elfogták és a további nyomozati cselekmények elvégzése céljából előállították.

Megállapítottam, hogy a Panaszossal szemben célzott intézkedéseket foganatosítottak az Rtv. 30. §-ában biztosítottak alapján, a jogszerűen elrendelt fokozott ellenőrzés során, illetve azt, hogy intézkedések célja az volt, hogy a büntetőeljárás megindításához szükséges gyanút a rendőrség a tárgyi bizonyítási eszközök felkutatásával megállapítsa vagy kizárja, ezért az igazoltatás, a ruházat átvizsgálása és a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható Panaszos előállítása megalapozott és jogszerű volt.

A fentiekre tekintettel, a benyújtott panasz alaptalan.

A ruházatátvizsgálás módja kapcsán álláspontom a következő:

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, ezért a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

A rendelkezésre álló iratok, – kiemelten a ruházat átvizsgálást végrehajtó rendőr jelentése – valamint a Rendőr-főkapitányság vezetőjének szakmai állásfoglalása alapján megállapítottam, hogy a Panaszos ruházatának részletes átvizsgálása szükséges volt.

A Panaszos ruházatának átvizsgálását a kábítószergyanús anyagokkal elkövetett bűncselekmények sajátosságait figyelembe véve hajtotta végre egy rendőrnő, különös tekintettel arra, hogy az ilyen jellegű bűncselekményeknél a tárgyi bizonyítási eszközök könnyen megsemmisíthetőek (pl.: eldobhatóak, a földre betaposhatóak, lenyelhetőek, stb.) és viszonylagosan kisméretűek (kábitószergyanús anyag könnyen elrejthető a ruházatban, jellemzően az alsó ruházatban). A bizonyítás érdekében a tárgyi bizonyítási eszközök felkutatása és megóvása fontos célként fogalmazódik meg ezen bűncselekmények esetében ugyanúgy, mint a kábítószer fogyasztása és terjesztése során használatos tárgyak felkutatása, melynek során az eszközöket (pl.: önzáró tasakok, alufólia csomagocskák) is fel kell kutatni, azokat lefoglalni.

A Panaszos ruházatának átvizsgálására, a bűncselekmény jellegére és annak sajátosságaira – a kábítószergyanús anyagok ruházatban történő esetleges elrejtésének és megsemmisítésének lehetőségére – figyelemmel került sor.

A panaszos ruházatának átvizsgálására úgy került sor, hogy az érintett részére a lehető legkisebb sérelemmel járt. A ruházat átvizsgálás nem volt szeméremsértő, mivel azt a Panaszossal azonos nemű személy hajtotta végre egy, a nyilvánosságtól elzárt sátorban, ahol csak a Panaszos és a rendőrnő tartózkodott. A sátor zárható ajtaját a rendőrnő felczipzárta, így a sátorba belátni nem lehetett.

Az eljárás során a Panaszos végig együttműködő volt, az intézkedést nem sérelmezte.

A Panaszos a felszólítást és figyelmeztetést követően közölte, hogy nincs nála támadásra, illetve önvészély okozására alkalmas tárgy. A Panaszos ezt követően levette a rajta lévő ruhadarabokat, meztelenre vetkőzött és egyesével átadta a rendőrnő részére, aki azokat szintén egyesével, a személy felügyelete mellett átvizsgálta. A Panaszos hajának átvizsgálását is elvégezte a rendőrnő, azonban más, a Panaszos testét érintő ellenőrzésre, átvizsgálásra nem került sor.

A hatályos jogszabályok a ruházat átvizsgálás módjára vonatkozóan – *figyelemmel az Rtv. 31. § (2) bekezdésében foglaltakra „a ruházat átvizsgálását - halaszthatatlan eset kivételével - az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szeméremsértő módon.*” – egyéb megkötést nem tartalmaznak.

Megállapítottam, hogy a hivatkozott jogszabályi kötelezettségének a ruházat átvizsgálást fogantatosító rendőrőnő eleget tett.

A fentiek alapján, a benyújtott panasz a ruházat átvizsgálás módja tekintetében alaptalan.

3. Az előállítás időtartama

Az Rtv. 33. § (3) bekezdés szerint:

„(3) A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerint:

„(4) Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (6) bekezdése szerint:

„(6) A rendőr az Rtv. V. Fejezetében foglalt intézkedését vagy az Rtv. VI. Fejezetében foglalt kényszerítő eszköz alkalmazását követően az Rtv. IX. Fejezetében meghatározott panasz lehetőségéről szóló tájékoztató keretében felhívja az intézkedés alá vont személy figyelmét a panasz előterjesztésének határidejére is.”

A Szolgálati Szabályzat 30. § (3) bekezdés szerint:

„(3) Az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.”

A Panaszos beadványában sérelmezte az előállítás indokolatlan elhúzódását.

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, ezért a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

A rendelkezésre álló iratok, valamint a Rendőr-főkapitányság vezetőjének szakmai állásfoglalása alapján megállapítottam, hogy a rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolás alapján a Panaszos *-n, * óra * perctől *-n, * óra * perc közötti időben a Bűnügyi Osztály felügyelete alatt tartózkodott.

Az előállítás időtartama kapcsán figyelembe kell venni azt a fontos körülményt, hogy az intézkedés helyszínéről a Panaszoson kívül még * fő került előállításra, akik közül a Be. szabályai szerint néhányuk részére tolmács kirendeléséről is intézkedni kellett. Az előállítottak vonatkozásában párhuzamosan, meghatározott eljárási rendben folytak az adminisztrációs és a büntetőeljárási tevékenységek és cselekmények.

A hatóság házkutatást és lefoglalást hajtott végre, melyről jegyzőkönyvet kellett készítenie. Ezt megelőzően a megalapozott gyanú közléséhez való előkészületek (pl.: gyanúsítás szövegezése, jegyzőkönyv megfogalmazása; vezetővel, lefoglalást szenvedő féllel történő aláíratása, stb.) folytak. Az előállítás időtartama alatt a nyomozó hatóság előkészült a gyanúsított kihallgatására, a rendelkezésére álló iratok, bizonyítékok alapján az esetleges további nyomozati cselekmények megtervezését értékelte. A nyomozó hatóság igazságügyi toxikológus szakértőt rendelt ki, újabb házkutatás elrendeléséről döntött, melynek foganatosítására megkereséssel élt a Panaszos tartózkodási helye szerint illetékes rendőrkapitányság felé.

A fenti intézkedések, cselekmények elvégzése jogszabályi kötelezettségen alapulnak, azok időnként időigényesek, így bár a Panaszos számára láthatóan hosszú ideig semmilyen intézkedés nem történt az ügyében – figyelembe véve a helyszínen, valamint az előállítás helyén foganatosított további intézkedéseket, nyomozati cselekményeket – az előállításra az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányosság figyelembe vétele mellett, a szükséges ideig került sor.

Az előállítás időtartama kapcsán álláspontom a következő:

Fontosnak tartom kiemelni, hogy a Fővárosi Bíróság korábbi ítéletében² kifejtette, hogy „az előállítás, mint rendőri intézkedés csak az adatok felvételét, illetőleg a tényállás rögzítését foglalja magában, semmiféle érdemi döntést nem eredményez. Az előállítást követően felvett adatok birtokában mérlegel és dönt a rendőrhatóság arról, hogy az előállított személlyel szemben milyen eljárási cselekményt foganatosít.”

A kihallgatás helyére előállított 13 fő miatti többletfeladatokat figyelembe véve, a Panaszos előállítása az Rtv. 33. § (3) bekezdésébe rögzített törvényes 8+4 órás előállítási időtartamot nem haladta meg. A bírói gyakorlat egyes ügyekben³ arra az álláspontra helyezkedett, hogy az előállítás a rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb ideig, de a törvényes időtartamot meg nem haladó ideig tart, az előállítás nem veszti el a jogszerűségét. Ezt igazolja a törvényi szabályozás is, amely úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig” tarthat. Nem lehet a szükséges és elégséges időt meghatározni az elkövetett cselekmény tárgyi súlya alapján, mivel akár csekély tárgyi súlyú a cselekmény akár nem, az azzal kapcsolatos feladatokat a rendőr köteles elvégezni, ehhez pedig alkalmanként objektív okból a normál munkamenethez képest jelentősen több időre is szükség lehet.

A szükséges személyes szabadság korlátozás időtartama a törvényes maximumot ilyen értelemben nem lépheti túl, azaz az előállítás a szükséges ideig, de legfeljebb 8+4 órás időtartamig tarthat.

---

² Pl: Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítélete

³ Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítélete

A rendőri szervezeti elem az elkészített előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben kézzel történt rájegyzéssel – az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján – a Panaszos személyi szabadságának korlátozását 4 órával meghosszabbította.

A határozat IV. részében megállapított tényállásban felsorolt bizonyítékok alapján rekonstruálhatóak az előállítás során végrehajtott intézkedések.

Megállapítom, hogy a Panaszos előállításának időtartama nem haladta meg az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott 8+4 órás időtartamot, illetve az elfogásához kapcsolódó és a fentiekben részletezett rendőri intézkedések tartama arányban állt az előállítás időtartamával, ezért az előállítás időtartamára vonatkozó panasz alaptalan.

4. A fogvatartásának körülményei, a mellékhelyiség használatának nem megfelelő biztosítása

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonszabadságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

A Szolgálati Szabályzat 76. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„(1) A kísérő őr feladata a felügyeletére bízott fogvatartott személy meghatározott helyre történő kísérése.

(2) A fogvatartott kísérése a végrehajtás módja szerint rendes vagy megerősített kísérés lehet a következők szerint:

a) rendes a kísérés módja, ha a kísért személynél az előzetes ismeretek alapján nincs olyan körülmény, amelynek folytán szökésétől vagy a rendőr elleni támadásától lehet tartani,

b) megerősített a kísérés módja, ha a kísért személy szökésétől vagy támadásától lehet tartani, vagy a kísérés nehéz körülmények között történik.”

A Panaszos a panaszbeadvány kiegészítésében sérelmezte, hogy az előállítás időtartama alatt „korlátozottan” engedték WC-re, „minden alkalommal legalább egy órát kellett” várnia, illetve volt két olyan alkalom, amikor „nem sikerült női tisztet keríteni és férfi jelenlétében kellett” pisilnie.

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, ezért a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

A rendelkezésre álló iratok, valamint a Rendőr-főkapitányság vezetőjének szakmai állásfoglalása alapján megállapítottam, hogy a Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatójának átiratában foglaltak szerint a Panaszos – a helyszínen történt előállítása során a szállítás megkezdésekor – jelezte, hogy mosdóba szeretne menni, melyre rövid időn belül lehetőséget is biztosítottak neki. A Panaszos ekkor a fesztivál bejáratánál elhelyezett mobil WC-t vehette igénybe. A fenti eseten kívül a Panaszos mosdóhasználatot az intézkedő rendőröktől nem igényelt.

A Panaszossal szemben intézkedő valamennyi rendőr jelentése szerint megállapítható, hogy az ő jelenlétükben, vagy tudomásukkal a Panaszos mosdóhasználatára „bokros területen” nem került sor.

A Rendőrkapitányság vezetőjének átiratában foglaltak szerint megállapítottam, hogy az előállítottak részére „a mosdóhasználat nem volt tilalmasak, azonban sor kerülhetett arra, hogy közvetlenül a vizeletminta levétel előtt kérték a panaszos türelmét, hogy a mintaadásnál ne legyen fennakadás.”

A kapitányságvezető jelentése alapján megállapítottam, hogy személyesen részére a Panaszos migrénes fejfájást jelzett, azonban a fejfájásra az ott lévő kollégáitól vény nélkül is kapható fejfájás elleni gyógyszert sikerült beszerezni, melyet a Panaszos elutasított.

A rendőr jelentésében leírta, hogy az Iskolában rendkívüli őr feladatot látott el és részére semmilyen panaszt nem tettek, óránként dohányzást és mellékhelyiség használatot biztosítottak a fogvatartottak részére. Egyéb betegséget, illetve olyan betegséget, ami miatt gyakrabban kellene a mosdót használnia, nem jelzett részére senki. Élelmezést és vizet biztosítottak a fogvatartottak, így a Panaszos részére is.

A Rendőrkapitányság vezetőjének átirata alapján sem a ruházatátvizsgálás során, sem a mintavétel során a Panaszos nem jelezett panaszt, illetve egyéb betegségről sem tett említést, ami miatt esetleg gyakrabban kellene a mosdót használnia.

A vizelet mintavételkor a jegyzőkönyv szerint két rendőr volt jelen a hatóság részéről. A Rendőrkapitányság átiratában foglaltak szerint a mintavétel előtt a női mellékhelyiség ellenőrzésre került, majd a panaszos az egyszemélyes WC-ben egyedül, csukott ajtó mögött adott vizeletmintát.

Megállapítottam, hogy a Panaszos arról, hogy betegségben nem szenved írásban két alkalommal is nyilatkozott. Az intézkedésben résztvevő minden rendőr jelentésében arról számol be, hogy a panaszos szóban sem említette – korábbi vesevezeték műtétjéből adódó – betegségét.

A fentiek alapján, a benyújtott panasz a fogvatartás körülményei, a mellékhelyiség használatának nem megfelelő biztosítása tekintetében alaptalan.

5. A panaszjogról szóló tájékoztatás hiánya

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése alapján:

„(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (6) bekezdése szerint:

„(6) A rendőr az Rtv. V. Fejezetében foglalt intézkedését vagy az Rtv. VI. Fejezetében foglalt kényszerítő eszköz alkalmazását követően az Rtv. IX. Fejezetében meghatározott

panasz lehetőségéről szóló tájékoztató keretében felhívja az intézkedés alá vont személy figyelmét a panasz előterjesztésének határidejére is.”

A Panaszos sérelmezte, hogy nem volt biztosított részére a panaszjog.

Megállapítottam, hogy a panasztétel lehetőségéről, valamint a jogorvoslati jogairól szóló tájékoztató írásban, a jelentés elfogás végrehajtásáról elnevezésű irat 2. oldalán, valamint az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés alapján megtörtént, melyeket a Panaszos aláírásával hitelesített.

A rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolást a Panaszos átvette, amely igazoláson szerepel a panasz lehetőség, és előterjesztésére nyitva álló határidő.

A Panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetve az eljárás során e tárgykörben a rendőri jelentésektől eltérő bizonyíték nem merült fel. Tekintettel a – a Pp. jelen határozat IV. részében kifejtett – hivatkozott rendelkezésére is, az azokban foglalt tényekre vonatkozó ellenkező bizonyíték hiányában döntésem meghozatala során a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul.

A fentiekre tekintettel, a benyújtott panasz e tekintetben alaptalan.

VII.

A Panasztestület álláspontja szerint a rendőrség által foganatosított ruházatátvizsgálás nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak, a foganatosítás módjával (meztelenre vetkőztetéssel) sérült a Panaszos emberi méltóságához való joga, és az a megalázó elbánás tilalmába ütközött.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtett megállapítással az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

A rendelkezésre álló iratok, – kiemelten a ruházat átvizsgálást végrehajtó rendőr jelentése – valamint a Rendőr-főkapitányság vezetőjének szakmai állásfoglalása alapján megállapítottam, hogy a Panaszos ruházatának részletes átvizsgálása szükséges volt.

A Panaszos ruházatának átvizsgálását a kábítószergyanús anyagokkal elkövetett bűncselekmények sajátosságait figyelembe véve hajtotta végre egy rendőrnő, különös tekintettel arra, hogy az ilyen jellegű bűncselekményeknél a tárgyi bizonyítási eszközök könnyen megsemmisíthetőek (pl.: eldobhatóak, a földre betaposhatóak, lenyelhetőek, stb.) és viszonylagosan kisméretűek (1-1 pakett kábítószergyanús anyag könnyen elrejthető a ruházatban, jellemzően az alsó ruházatban). A bizonyítás érdekében a tárgyi bizonyítási eszközök felkutatása és megóvása fontos célként fogalmazódik meg ezen bűncselekmények esetében ugyanúgy, mint a kábítószer fogyasztása és terjesztése során használatos tárgyak

felkutatása, melynek során az eszközöket (pl.: önzáró tasakok, alufólia csomagocskák, tűk, fecskendők) is fel kell kutatni, azokat lefoglalni.

A Panaszos ruházatának átvizsgálására, a bűncselekmény jellegére és annak sajátosságaira – a kábítószergyanús anyagok ruházatban történő esetleges elrejtésének és megsemmisítésének lehetőségére – figyelemmel került sor.

A Panaszos ruházatának átvizsgálására úgy került sor, hogy az érintett részére a lehető legkisebb sérelemmel járt. A ruházat átvizsgálás nem volt szeméremsértő, mivel azt a Panaszossal azonos nemű személy hajtotta végre egy, a nyilvánosságtól elzárt sátorban, ahol csak a Panaszos és a rendőrnő tartózkodott. A sátor zárható ajtaját a rendőrnő felczipzárta, így a sátorba belátni nem lehetett.

Az eljárás során a Panaszos végig együttműködő volt, az intézkedést nem sérelmezte.

A Panaszos a felszólítást és figyelmeztetést követően közölte, hogy nincs nála támadás, illetve önvészély okozására alkalmas tárgy. A Panaszos ezt követően levette a rajta lévő ruhadarabokat, meztelenre vetkőzött és egyesével átadta a rendőrnő részére, aki azokat szintén egyesével, a személy felügyelete mellett átvizsgálta. A Panaszos hajának átvizsgálását is elvégezte a rendőrnő, azonban más, a Panaszos testét érintő ellenőrzésre, átvizsgálásra nem került sor.

A hatályos jogszabályok a ruházat átvizsgálás módjára vonatkozóan – *figyelemmel az Rtv. 31. § (2) bekezdésében foglaltakra* „a ruházat átvizsgálását - halaszthatatlan eset kivételével - az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szeméremsértő módon.” – egyéb megkötést nem tartalmaznak.

Megjegyzem továbbá, hogy a ruházatátvizsgálással kapcsolatban a Panaszos a Panasztestület felhívására benyújtott panasz kiegészítésében előadta, hogy le kellett vennie a pólóját, a melltartóját. A szoknyáját és a bugyiját „térdig” le kellett húznia a sátorban, illetve a haját is „áttúrták, hátha van ott valami”.

Megállapítottam, hogy a fenti jogszabályi kötelezettségének a ruházat átvizsgálást fogyanatosító rendőrnő eleget tett.

Megjegyzem, hogy az állásfoglalásban kifejtett és hivatkozott a rendőri intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló 18/2008. (OT 10.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Utasítás) 6.4. számú pontja alapján, a ruházatátvizsgálás gyakorlati végrehajtásánál különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a ruházatátvizsgálás a jogszabályokban előírt feltételek fennállása esetén és módon fogyanatosítható, valamint az intézkedés alá vont személy emberi és állampolgári jogait csak a szükséges mértékben korlátozhatja, továbbá tilos indokolatlan fájdalmat okozni, kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmódot alkalmazni.

Az állásfoglalás megjegyzi, hogy „Az utasítás képes ábráin valamennyi esetben az intézkedés alá vont személy ruházatának átvizsgálása akként zajlik, hogy a ruha az intézkedés alá vonton van, majd azt végigtapogatja a rendőr.”

Az Utasítás 1. pontja szerint annak hatálya „...a Országos Rendőr-főkapitányságra, a Repülőtéri Rendőr Igazgatóságra, a Készenléti Rendőrségre, a Budapesti Rendőr-főkapitányságra, a megyei rendőr-főkapitányságokra, valamint a rendőrkapitányságokra és a határrendészeti kirendeltségekre terjed ki.”, az Utasítás mellékletében szereplő ismereteket oktatási anyagként felhasználják az intézkedés-taktikai instruktorok a képzések során.

Az állásfoglalás 21. oldalán idézett, az Utasítás gyakorlati végrehajtás főbb szempontjai címszó alatt szereplő „a ruházatot ne ütögetjük, hanem simítással, esetleg gyűrögetéssel vizsgáljuk át, fokozott figyelemmel az elrejtett eszközökre” szempont az eredeti utasításban nem ér véget, mivel zárójelben példálózó jelleggel felsorolást is tartalmaz, mely szerint „(tűk, pengék stb.)”. Figyelemmel arra, hogy a kábítószer birtoklása bűncselekmény esetében a kábítószer fogyasztása és terjesztése során használatos tárgyak (pl.: önzáró tasakok, alufólia csomagocskák, tűk, fecskendők) felkutatása szükséges, ezért a Panaszos – az Utasításból vett szófordulattal – „simogatással” történő ruházátvizsgálása nem lett volna célravezető.

Az állásfoglalás 22. oldalán szereplő és hivatkozott korábbi országos rendőrfőkapitányi határozat történeti tényállásában szereplő panaszos előállított volt és rendőrségi fogdában került elhelyezésre és nem befogadásra, valamint a fogdaszabályzat alapján került megállapításra a jogszabálysértés, azonban a jelen ügyben szereplő Panaszos – ahogy azt a Panasztestület is megállapította az állásfoglalás 23. oldalán – személyi szabadságának korlátozására nem került sor, mivel személyi szabadságot korlátozó intézkedést nem hajtott végre a rendőrség, így a Panasztestület megállapításával a fenti tényállás és a kifejtett jogi indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület álláspontja szerint a Panaszos előállítására kellő jogalap birtokában került sor, ugyanakkor az előállítás időtartama nem felelt meg az arányosság követelményének, ami miatt sérült a Panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtett megállapítással az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

A rendelkezésre álló iratok, valamint a Rendőr-főkapitányság vezetőjének szakmai állásfoglalása alapján megállapítottam, hogy a rendőrségi előállítás időtartamáról igazolás alapján a Panaszos *-n, * óra * perctől *-n, * óra * perc közötti időben a Bűnügyi Osztály felügyelete alatt tartózkodott.

Az előállítás időtartama kapcsán figyelembe kell venni azt a fontos körülményt, hogy az intézkedés helyszínéről a Panaszoson kívül még * fő került előállításra, akik közül néhánynak a Be. szabályai szerint tolmács kirendeléséről is intézkedni kellett. Az előállítottak vonatkozásában párhuzamosan, meghatározott eljárási rendben folytak az adminisztrációs és a büntetőeljárási tevékenységek és cselekmények.

A hatóság házkutatást és lefoglalást hajtott végre, melyről jegyzőkönyvet kellett készítenie. Ezt megelőzően a megalapozott gyanú közléséhez való előkészületek (pl.: gyanúsítás szövegezése, jegyzőkönyv megfogalmazása; vezetővel, lefoglalást szenvedő féllel történő

aláírása, stb.) folytak. Az előállítás időtartama alatt a nyomozó hatóság előkészült a gyanúsított kihallgatására, a rendelkezésre álló iratok, bizonyítékok alapján az esetleges további nyomozati cselekmények megtervezését értékelte. A nyomozó hatóság igazságügyi toxikológus szakértőt rendelt ki, újabb házkutatás elrendeléséről döntött, melynek fogantatására megkereséssel élt a Panaszos tartózkodási helye szerint illetékes rendőrkapitányság felé.

A fenti intézkedések, cselekmények elvégzése jogszabályi kötelezettségen alapulnak, azok időnként időigényesek, így bár a Panaszos számára láthatóan hosszú ideig semmilyen intézkedés nem történt az ügyben – figyelembe véve a helyszínen, valamint az előállítás helyén fogantatott további intézkedéseket, nyomozati cselekményeket – az előállításra az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányosság figyelembe vétele mellett, a szükséges ideig került sor.

Az előállítás időtartama kapcsán álláspontom a következő:

Fontosnak tartom kiemelni, hogy a Fővárosi Bíróság korábbi ítéletében⁴ kifejtette, hogy „az előállítás, mint rendőri intézkedés csak az adatok felvételét, illetőleg a tényállás rögzítését foglalja magában, semmiféle érdemi döntést nem eredményez. Az előállítást követően felvett adatok birtokában mérlegel és dönt a rendőrhatalóság arról, hogy az előállított személlyel szemben milyen eljárási cselekményt fogantat.”

A kihallgatás helyére előállított * fő miatti többletfeladatokat figyelembe véve, a Panaszos előállítása az Rtv. 33. § (3) bekezdésébe rögzített törvényes 8+4 órás előállítási időtartamot nem haladta meg. A bírói gyakorlat egyes ügyekben⁵ arra az álláspontra helyezkedett, hogy az előállítás a rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb ideig, de a törvényes időtartamot meg nem haladó ideig tart, az előállítás nem veszti el a jogszerűségét. Ezt igazolja a törvényi szabályozás is, amely úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig” tarthat. Nem lehet a szükséges és elégséges időt meghatározni az elkövetett cselekmény tárgyi súlya alapján, mivel akár csekély tárgyi súlyú a cselekmény akár nem, az azzal kapcsolatos feladatokat a rendőr köteles elvégezni, ehhez pedig alkalmanként objektív okból a normál munkamenethez képest jelentősen több időre is szükség lehet.

A szükséges személyes szabadság korlátozás időtartama a törvényes maximumot ilyen értelemben nem lépheti túl, azaz az előállítás a szükséges ideig, de legfeljebb 8+4 órás időtartamig tarthat.

A rendőri szervezeti elem az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben kézzel történt rájegyzéssel – az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján – a Panaszos személyi szabadságának korlátozását 4 órával meghosszabbította.

A határozat IV. részében megállapított tényállásban felsorolt bizonyítékok alapján rekonstruálhatóak az előállítás során végrehajtott intézkedések.

---

⁴ Pl: Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítélete

⁵ Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítélete

Megállapítom, hogy a Panaszos előállításának időtartama nem haladta meg az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott 8+4 órás időtartamot, illetve az elfogásához kapcsolódó és a fentiekben részletezett rendőri intézkedések tartama arányban állt az előállítás időtartamával, ezért az előállítás időtartamára vonatkozó panasz alaptalan, így a Panasztestület megállapításával a fenti tényállás és a kifejtett jogi indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület álláspontja szerint a Panaszos higiéniai szükséglete kielégítésének nem, illetve nem megfelelő biztosításával a rendőrség súlyosan sértette a Panaszos emberi méltósághoz való jogát, illetve az úgyszintén a megalázó elbánás tilalmába ütközött.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtett megállapítással az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, ezért a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

A rendelkezésre álló iratok, valamint Rendőr-főkapitányság vezetőjének szakmai állásfoglalása alapján megállapítottam, hogy a rendőri szerv vezetője helyettesének átiratában foglaltak szerint a Panaszos – a helyszínen történt előállítása során a szállítás megkezdésekor – jelezte, hogy mosdóba szeretne menni, melyre rövid időn belül lehetőséget is biztosítottak neki. A Panaszos ekkor a fesztivál bejáratánál elhelyezett mobil WC-t vehette igénybe. A fenti eseten kívül a Panaszos mosdóhasználatot az intézkedő rendőröktől nem igényelt.

A Panaszossal szemben intézkedő valamennyi rendőr jelentése szerint megállapítható, hogy az ő jelenlétükben, vagy tudomásukkal a Panaszos mosdóhasználatára „bokros területen” nem került sor.

A Rendőrkapitányság vezetőjének átiratában foglaltak szerint megállapítottam, hogy az előállítottak részére „a mosdóhasználat nem volt tilalmas, azonban sor kerülhetett arra, hogy közvetlenül a vizeletminta levétel előtt kérték a panaszos türelmét, hogy a mintaadásnál ne legyen fennakadás.”

A kapitányságvezető jelentése alapján megállapítottam, hogy személyesen részére a Panaszos migrénes fejfájást jelzett, azonban a fejfájásra az ott lévő kollégáitól vény nélkül is kapható fejfájás elleni gyógyszerrel sikerült beszerezni, melyet a Panaszos elutasított.

A rendőr jelentésében leírta, hogy az Iskolában rendkívüli őr feladatot látott el és részére semmilyen panaszt nem tettek, óránként dohányzást és mellékhelyiség használatot biztosítottak a fogvatartottak részére. Egyéb betegséget, illetve olyan betegséget, ami miatt gyakrabban kellene a mosdót használnia, nem jelzett részére senki. Élelmezést és vizet biztosítottak a fogvatartottak, így a Panaszos részére is.

A Rendőrkapitányság vezetőjének átirata alapján sem a ruházatátvizsgálás során, sem a mintavétel során a Panaszos nem jelezett panaszt, illetve egyéb betegségről sem tett említést, ami miatt esetleg gyakrabban kellene a mosdót használnia.

A vizelet mintavételkor a jegyzőkönyv szerint két rendőr volt jelen a hatóság részéről. A Rendőrkapitányság vezetőjének átiratában foglaltak szerint a mintavétel előtt a női

mellék helyiség ellenőrzésre került, majd a panaszos az egyszemélyes WC-ben egyedül, csukott ajtó mögött adott vizeletmintát.

Megállapítottam, hogy a Panaszos arról, hogy betegségben nem szenved írásban két alkalommal is nyilatkozott. Az intézkedésben résztvevő minden rendőr jelentésében arról számol be, hogy a panaszos szóban sem említette – korábbi vesevezeték műtétjéből adódó – betegségét.

Megjegyzem, hogy ellentmondás van az állásfoglalásban megjelölt tanúk elmondása között abban, hogy a Panaszosnak hogyan és mikor engedélyezték a mosdóhasználatot. Egy tanú szerint „* és * óra között”, egy másik tanú szerint „az intézkedés 4-5 órás időtartama alatt” mindössze egyszer sikerült a panaszosnak mosdóba mennie, akkor is egy férfi rendőr kísérte a panaszost egy bokros területre (Állásfoglalás 6. oldal). Majd a Panaszos és egy másik tanú is azt állítja (Állásfoglalás 7. oldal), hogy az iskolába szállítás előtt újra kérték, hogy elmehessenek mosdóba, és ez esetben már rendőrő vigyázott a panaszosra.

A fentiek alapján, a benyújtott panasz a fogvatartás körülményei, a mellék helyiség használatának nem megfelelő biztosítása tekintetében alaptalan, így a Panasztestület megállapításával a fenti tényállás és a kifejtett jogi indokok alapján nem értek egyet.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV. cikk, VI. cikk. XXIV. cikk;
- a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. III. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése, 340/B. § (1)-(2) bekezdése, 394/B. § (1) bekezdése, 397/I. § (1) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. § (1) bekezdése, 100. § (1) bekezdés e) pontja, 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdése, 15. § (1)-(2) bekezdése, 20. § (2) bekezdése, 30. § (1)-(3) bekezdései, 33. § (1) bekezdés a) pontja, 33. § (2) bekezdés b) pontja, (3)-(4) bekezdése, 92. § (1)-(2) bekezdése, 93/A. § (6), (7) és (9) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. § (6) bekezdése, 26. § (1)-(2) bekezdése, 30. § (3) bekezdése, 76. § (1)-(2) bekezdése;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 195. § (1) bekezdése, 196. §. (1) bekezdése;
- a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 140. és 141. §-ai;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 178. § (6) bekezdése.

Budapest, 2016. május 02.

Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos